

מר נאהד פארוק מוחמד אבו-מטר, [REDACTED]
ע"י ב"כ עוה"ד נעמי הגר ו/או שרי בשי ו/או עידו קטרי ו/או קנת מן
מ"גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רחוב הרכבת 42
תל אביב, 67770
טלפון: 03-6244120; פקס: 03-6244130

העותר

- נגד -

1. שר הבטחון
  2. המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
  3. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
- כולם ע"י מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים

המשיבים

עתירה למתן צו-על-תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו-על-תנאי המופנה כנגד המשיבים, והמורה להם לבוא וליתן טעם:

1. מדוע לא ישיבו לפניית העותר המבקש לשנות את מענו הרשום מרצועת עזה לרמאללה שבגדה המערבית;
2. מדוע לא ישנו את מענו הרשום של העותר מרצועת עזה לרמאללה שבגדה המערבית לאחר שהגיש את בקשתו על-פי הנחיות המשיבים לפני יותר משנתיים ימים ובשעה שהוא עומד בכל התנאים לשינוי מענו.

כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותר בעתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.

בקשה לקיום דיון מוקדם

העותר המתגורר בגדה המערבית מאז שנת 1996, הגיש את בקשתו לשינוי מענו הרשום במסגרת מחווה מדינית - מחווה המחודשת את הליך שינוי המען. בקשתו של העותר הוגשה כבר ביום 27.2.2011, קרי לפני כשנתיים וחצי, ועבור משפחתו במהלך שנת 2011. כל בני משפחתו, בת-זוגו ותשעת ילדיו – מענם שונה, אך עד עצם היום הזה, העותר טרם קיבל כל תשובה, וזאת למרות שהוא עומד בכל התנאים שנקבעו על ידי המשיבים, כפי שיפורט להלן. ובינתיים סובל העותר, מפגיעה בזכויותיו עקב אי-שינוי מענו. הוא אינו יכול לנסוע בחופשיות בכבישי בגדה, למרות עיסוקו כנהג, פן ייעצר ואולי יורחק בכל אחד ממחסומי הגדה; הוא איננו מסוגל ללא תיאום

מוקדם, לצאת את הגדה המערבית דרך גשר אלנבי וגם אם יבקש, אין ערובה שיאושר לו לצאת; הוא איננו יכול לקבל שירותים מרשויות הצבא, ככל תושב פלסטיני הרשום בגדה המערבית, מחשש שגם אז יעוכב ויורחק בשל מענו הרשום, וכך הלאה וכך הלאה. אין אספקט אחד של חייו שאיננו מושפע מכך שמענו איננו משקף את המציאות הנורמטיבית בה הוא חי.

לאור זאת נבקש כי הדיון ייקבע בהקדם על פי יומנו של בית המשפט הנכבד, לאחר שנתיים ויותר בהם המשיבים לא טרחו לדון בבקשת העותר ולהשיב עליה ועדיין מסרבים לעשות כן.

הצדדים לעתירה

1. העותר הינו תושב פלסטיני בן 47, אשר העתיק את מגוריו מרצועת עזה למחנה הפליטים אל-אמערי ליד העיר רמאללה שבגדה המערבית עוד בשנת 1996.
2. המשיב 1 (להלן: **שר הביטחון**) הינו הממונה על הצבא מכוח חוק יסוד: הצבא.
3. המשיב 2 (להלן: **המפקד הצבאי**) הוא המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית, מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה למעלה מארבעים שנה.
4. המשיב 3 (להלן: **מתאם פעולות הממשלה בשטחים** או **המתפ"ש**) הוא הממונה על יישום מדיניות ממשלת ישראל בשטחים הכבושים ועל פעילות המינהל האזרחי בשטחים הכבושים.

ואלה נימוקי העתירה:

א. התשתית העובדתית

5. העותר נולד ברצועת עזה בשנת 1965. בשנת 1990, הוא נישא [REDACTED] לבני הזוג נולדו חמישה ילדים ברצועת עזה: [REDACTED] בשנת 1991, [REDACTED] בשנת 1992, [REDACTED] בשנת 1993, [REDACTED] בשנת 1995, [REDACTED] בשנת 1997. בשנת 1996, העתיק העותר את מקום מגוריו לגדה המערבית. בשנת 1997 הוא שכר בית באל-אמערי שבפאתי רמאללה ושם שיכן את משפחתו שהגיעה מרצועת עזה בתחילת שנת 1998. לאחר מכן רכש העותר בית במחנה, בו הוא מתגורר עד היום. העותר ומשפחתו אף נרשמו בסוכנות הפליטים אונר"א ברמאללה, כזכאים לסיוע.

העתק חוזה השכירות ותרגומו לעברית משנת 1997 מצ"ב ומסומן **נספח ע/1**.

העתק אישור על מגורי העותר באל-אמערי ורכישת הבית, מצ"ב ומסומן **נספח ע/2**.

העתק כרטיס המשפחה באונר"א לשנת 2006 מצ"ב ומסומן **נספח ע/3**.

6. לעותר, המועסק במשרד החינוך והתרבות הפלסטיני כנהג, ולבת-זוגו נולדו ארבעה ילדים נוספים בגדה המערבית: [REDACTED] בשנת 1999, [REDACTED] בשנת 2001, [REDACTED] בשנת 2002 ובן הזקונים [REDACTED] בשנת 2010.

העתק תעודות הלידה של הילדים ותרגומן לעברית מצ"ב ומסומנים **נספח ע/4**.

7. בשנת 2000 ביקש העותר לשנות את מענו הרשום מרצועת עזה לגדה המערבית כדי שמענו ישקף את מציאות חייו. ואכן, לשמחתו הרבה הונפקה לו בשנת 2000 תעודת זהות חדשה ובה נרשם מענו ברמאללה. כמה ימים לאחר ההנפקה, התקשרו אל העותר ממשרד הפנים הפלסטיני והודיעו לו שנפלה טעות וכי עליו להשיב את התעודה החדשה. מסתבר שהשינוי לא נרשם בעותק המרשם הפלסטיני המצוי בידי ישראל. העותר השיב את התעודה ותחתיה הונפק לו שוב ספח ובו נרשם מענו ברצועת עזה. מאז לא הצליח העותר לשנות את מענו לגדה המערבית.

העתק תעודת הזהות ובה נרשם מענו של העותר בגדה המערבית מצ"ב ומסומן נספח ע/5.

8. העותר ובני משפחתו המשיכו להתגורר בגדה המערבית, הילדים פקדו את בתי הספר, אך העותר המשיך לחשוש מידי יום ביומו מפני גירוש, במיוחד מפני שמקצועו כנהג חייב אותו לעבור במחסומים מידי יום ביומו. בשל מקצועו, הוא היה עלול ועדיין עלול מידי יום ביומו להיתקל בחייל, אשר יתעלם מכך שמרכז חייו בגדה המערבית זה שנים ולפיכך יחליט להרחיקו מיד לרצועת עזה, הרחק מביתו, משפחתו ושגרת חייו.

העתק אישור לימודים של הבן [REDACTED] בבית ספר באל-אמערי משנת 1998-2008 ותרגומו לעברית מצ"ב ומסומן נספח ע/6.

9. בשנת 2008, לבנו של העותר, [REDACTED], מלאו 16 שנה ולכן ביקש כי תונפק לו תעודת זהות. מענו של בן זה נרשם ברמאללה. בשנת 2010 אף הונפק לבן "כרטיס מגנטי", אשר ככל הידוע לח"מ, בשנת 2010 הונפק רק למי שמענם הרשום בגדה המערבית.

העתק תעודת הזהות והכרטיס המגנטי של הבן, עבד-אלחמיד, מצ"ב ומסומנים נספח ע/7.

10. בשנת 2010 פנה העותר אל עמותת "גישה" וביקש סיוע משפטי בשינוי מענו. לאור העובדה כי הונפקה לו בעבר תעודת זהות ובה נרשם מענו בגדה המערבית, לאור העובדה כי גם בנו נרשם ברמאללה וכן בשל העובדה כי מרכז חייו מאז שנת 1996 הוא בגדה המערבית, פנתה העמותה בשמו של העותר אל מדור מרשם האוכלוסין ביועמ"ש הגדה המערבית וביקשה לתקן את הטעות במענו הרשום של העותר, כדי שישקף את מגוריו ברמאללה.

העתק מכתב עמותת "גישה" מיום 10.11.2010 מצ"ב ומסומן נספח ע/8.

11. ביום 5.1.2011 התקבלה תשובת מדור מרשם האוכלוסין כי בניגוד לנטען במכתב, אין מדובר בטעות ולכן על העותר לפנות לשינוי מענו על-פי "נוהל השתקעות תושבי רצועת עזה באיו"ש". יוער כי בטעות צוין על המענה כי הוא מיום 5.1.2010, ככל הנראה בשל סמיכות שינוי השנה האזרחית, אולם הוא מיום 5.1.2011.

העתק המענה מיום 5.1.2011 מצ"ב ומסומן נספח ע/9.

12. ביום 4.2.2011 הכריז ראש הממשלה, בנימין נתניהו, על חבילת מחוות לפלסטינים, שכללה גם שינוי מען מרצועת עזה לגדה המערבית של 5,000 תושבים פלסטינים וזאת במסגרת מחוות לרשות הפלסטינית בתיווכו של השליח המיוחד מטעם הקוורטט, מר טוני בלייר.

לנוסח ההודעה ראו:

<http://www.pmo.gov.il/English/MediaCenter/Events/Pages/eventblair040211.aspx>

13. אף רץ העותר וכבר ביום 27.2.2011 הגיש את בקשתו לשינוי מענו בשמו ולאחר מכן בשם כל בני משפחתו במסגרת המחווה המדינית. בקשה זו הוגשה למשרד לעניינים אזרחיים הפלסטיני, אשר משמש כצינור להעברת בקשות לצד הישראלי.

העתק הקבלה על הגשת הבקשה ותרגומה לעברית מיום 27.2.2011 מצ"ב ומסומן נספח ע/10.

14. ביום 2.8.2011 פורסם שם של בת-זוגו של העותר, של בנו [REDACTED] ובתו [REDACTED] ברשימות של אלו ששינוי מענם אושר על-ידי ישראל. יחד איתם אושר גם שינוי מענם של כל הילדים הקטינים. רק מענו של העותר לא שונה.

העתק הספחים החדשים של גב' אבו-מטר ונהאד אבו-מטר מצ"ב ומסומנים נספח ע/11.

15. שם העותר לא פורסם ברשימות הבאות שהתפרסמו וגם כיתות רגליים למשרד הפנים הפלסטיני לא העלה דבר. "טרם נתקבלה תשובה מהצד הישראלי", חזרו ואמרו הפקידים במשרד הפנים הפלסטיני, בפעם האחרונה בחודש מרץ 2013.

16. לאחר חלוף כשנתיים וחצי מיום הגשת הבקשה ולאור העובדה שהעותר עומד בכל התנאים שנוסחו על-ידי המשיבים כפי שיובהר להלן, שלחה עמותת "גישה" מכתב אל קצין פניות הציבור במתפ"ש ביום 24.3.2013 ובו ביקשה לברר את סטטוס הטיפול בבקשתו ואף למסור לוח זמנים צפוי באשר לקבלת מועד התשובה.

העתק מכתב עמותת "גישה" מיום 24.3.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/12.

17. באותו יום ממש נכתבה תשובתו של קצין פניות הציבור, למרות שהיא נשלחה לב"כ העותר רק ביום 2.4.2013, במסגרתה נמסר כי המשיב 3 מעביר את תשובתו לרשות הפלסטינית ורק דרכם ניתן להתעדכן בנוגע להחלטות פרטניות במסגרת המחווה המדינית.

העתק תשובת המתפ"ש מיום 24.3.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/13.

18. לפיכך, ולמרות חוסר התוחלת המוחלט בפניה לרשות הפלסטינית, שכאמור אינה, במקרה זה אלא צינור למסירת תשובתם של המשיבים, שוב כתת רגליו העותר אל משרד הפנים הפלסטיני ביום 5.5.2013 והפעם ביקש אישור בכתב כי בקשתו הועברה לצד הישראלי, אולם טרם נתקבלה כל תשובה. לבקשתו, אכן ניתן לו אישור זה ובו נכתב במפורש כי אכן הגיש בקשה לשינוי מען, אך הרשות הפלסטינית טרם קיבלה כל מענה עד ליום 5.5.2013.

העתק אישור משרד הפנים הפלסטיני ותרגומו לעברית מיום 5.5.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/14.

19. בצוק העיתים אף פנתה עמותת "גישה" בשמו של העותר אל הממונה על יישום חוק חופש המידע של המשיב 3 וביקשה מידע בדבר בקשתו של העותר לשינוי מענו, האם הגיעה לצד הישראלי ומה עלה בגורלה. הבקשה נשלחה ביום 17.4.2013. ביום 20.5.2013 התקבלה תשובת המשיב 3 המבקשת להאריך את מועד המענה בשלושים יום נוספים.

העתק חליפת המכתבים מיום 17.4.2013 ומיום 20.5.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/15.

20. בסופו של יום, התקבלה תשובתו הסופית של המשיב 3 לבקשת חופש המידע ביום 13.8.2013 ובה נכתב כי המידע המבוקש לא יימסר בשל חשש לפגיעה ביחסי החוץ של המדינה בהתאם להוראות סעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998. העותר שוקל את צעדיו במסגרת ההליכים מכוח חוק חופש המידע, שהינם הליכים נפרדים מן העתירה דנן.

העתק תשובתו הסופית של המשיב 3 מיום 13.8.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/16.

21. המשיב 3 הוא הרשות אשר בוחנת את בקשות התושבים הפלסטיניים לשינוי מען והיא אף הרשות המחליטה על שינוי המען וזאת גם על-סמך תשובת המשיב 3 (נספח ע/13). למרות זאת, היא מסרבת לענות. מאחר והרשות הפלסטינית, איננה מחליטה בסוגיה ובודאי איננה אחראית על התמהמהותם של המשיבים במתן תשובה, לנוכח מכלול תשובות המשיב 3, אין מנוס עוד מלפנות אל בית משפט נכבד זה בבקשה להורות למשיבים לבחון את בקשת העותר, אם טרם עשו כן, להשיב עליה בחיוב ולשנות את מענו הרשום מרצועת עזה לגדה המערבית.

ב. הטיעון המשפטי

הקפאת שינוי מען של תושבים פלסטיניים

22. שינוי מען של תושבים פלסטיניים היה נהוג על-פי צו של החקיקה הצבאית, "צו בדבר תעודת זהות ומרשם אוכלוסין, צו מס' 297" שהסדיר את שינוי המען, והיה דומה לעדכון מבחינת הפרוצדורה והמהות לשינוי מען בישראל. די היה בהודעה לרשות המוסמכת. עם חתימת הסכמי הביניים בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית, נקבעו הסדרים מיוחדים לענין שינוי המען תוך הכרה בכך כי הגדה המערבית ורצועת עזה הינן יחידה טריטוריאלית אחת. העברת האחריות למרשם האוכלוסין הפלסטיני ממדינת ישראל לרשות הפלסטינית עוגנה בהסכם הביניים שנחתם ביום 28.9.1995 וזאת בסעיף 28 לתוספת הראשונה לנספח III: פרוטוקול בנושא עניינים אזרחיים.

23. כידוע, בשנת 2000 הוקפא רישומם של שינויי המען מרצועת עזה לגדה המערבית. בכל הנוגע לשינויי מען מעזה לגדה המערבית, עותק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידי ישראל הוקפא, ללא רישום של שינויים שדווחו על ידי הרשות הפלסטינית, והוא זה שעל-פיו מוגבל חופש התנועה של תושבים פלסטיניים עד עצם היום הזה.

24. כך נוצר מצב בו לא היתה כל אפשרות לשנות את מענם של תושבים פלסטיניים, מצב אשר שיקף אי-מילוי חובות המפקד הצבאי מכוח דיני כיבוש והמשפט הבינלאומי, כחלק משמירה על מרקם חיים תקין בשטח הכבוש; שהרי מען משקף את המצב הנורמטיבי של התושב הפלסטיני ואת כתובתו בפועל והוא זה שמאפשר לו חופש תנועה, מיצוי זכויות וקבלת שירותים מהכוח הכובש. לפיכך, הוגשו לכבוד בית המשפט העליון מספר עתירות פרטניות, שסבבו סביב סוגיה זו. כאשר במסגרת העתירות בית המשפט הנכבד הביע דאגה ממדיניות ההרחקות של תושבים פלסטיניים אשר מענם רשום בעזה אולם הם שוהים בגדה המערבית, המדינה הגישה לבית המשפט הסברים באשר למדיניותה אשר, כפי שנראה, מתבססים על מתן אפשרות לשינוי מען עבור אנשים כמו העותר.

הפשרת תהליך שינוי המען

25. כנגד הקפאת שינויי המען הוגשה עתירה, בג"ץ 4019/10 **המוקד להגנת הפרט ואח' נ' מפקד אזור הגדה המערבית** (לא פורסם, מיום 21.4.2013) (להלן: בג"ץ שינוי מען). במסגרת עתירה זו, המדינה הציעה פתרון לבעייתם של תושבים פלסטינים, שמענם רשום ברצועת עזה אולם הם מתגוררים בגדה המערבית. המדינה הודיעה לבג"ץ על "מחווה מדינית" שאמורה לאפשר ל-5,000 תושבים פלסטיניים, שמענם רשום בעזה אך מתגוררים בגדה, לשנות את מענם לגדה המערבית. כך הכריזו, כאמור, ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו, והשליח המיוחד לקוורטט, מר טוני בלייר, ביום 4.2.2011.

לפרטים על המחווה המדינית, ראו ידיעה באתר משרד החוץ מיום 4.2.2011:

http://www.mfa.gov.il/MFA/PressRoom/2011/pages/PM_Netanyahu_Quartet_Report_Blair_economic_steps_PA_4-Feb-2011.aspx

26. המשיבים קבעו קריטריונים לבחינת בקשות במסגרת המחווה: מען רשום ברצועת עזה, שהייה באופן רציף בגדה המערבית מיום 31.12.2007 לכל המאוחר והעדר מניעה ביטחונית ופוליטית.

העתק תשובת המשיב 3 מיום 22.7.2012 באשר לקריטריונים מצ"ב ומסומן נספח ע/17.

27. העותר, כמו אלפי תושבים פלסטינים אחרים, הגיש את בקשתו, כאמור כבר ביום 27.2.2011. העותר עומד בכל הקריטריונים המנויים לעיל. מענו הרשום ברצועת עזה, הוא מתגורר באופן רציף בגדה המערבית מאז שנת 1996 ולא רשומות על שמו מניעות כלשהן, ככל שהידוע לו. את זאת אפשר להסיק מאישור בקשתו להשתתף במסיבת החתונה של אחותו ברצועת עזה, אליה יצא ביום 11.4.2012. לו היו רשומות מניעות על שמו של העותר, הרי שביקרו ברצועת עזה ובעיקר חזרתו לגדה המערבית, למרות שמענו הרשום הוא ברצועת עזה, לא היו מאושרים.

העתק מכתב מוקד פניות ציבור במת"ק עזה מיום 10.4.2012 מצ"ב ומסומן נספח ע/18.

28. לא זו בלבד שהעותר עומד בכל התנאים של המחווה, בקשתו הוגשה לפני שנתיים וחצי ובידו אסמכתא על הגשת הבקשה וכן אסמכתא כי הרשות הפלסטינית טרם קיבלה מענה לבקשתו מאת הרשויות בישראל. יחד עם בקשתו, הוגשו בקשות בני משפחתו הבוגרים האחרים, שנדונו, הוכרעו, וכתוצאה מההכרעה, שונה מענם של כל בני המשפחה.

29. כלומר, קבוצת האנשים שהעותר נימנה עליה – הוחלט "להפשיר" לגביה את התהליך שעוגן בהסכמי אוסלו וכן בחקיקה הצבאית המיישמת אותם, תהליך שינוי המען אשר הוקפא לאחר שנת 2000. הוחלט להסיר את המכשול המדיני שהוצב כנגד שינוי המען לאנשים כמו העותר המתגוררים בגדה המערבית לפני 2008 ושאינן נגדם מניעה בטחונית. הודעה על החלטה זו הוגשה לבית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ שינוי מען; המדינה טענה שבעייתם של אנשים כגון העותר, שעומדים בקריטריונים של המחווה, הגיעה לכלל פתרון ולכן אין הצדקה שבית המשפט הנכבד ידון בה. ראו בג"ץ שינוי מען, תגובה מקדמית מטעם המשיבים מיום 27.3.2011, סעיף 38:

"במסגרת זו סוכם, כי הרשות הפלסטינית תביא לידי גורמי תיאום פעולות הממשלה בשטחים רשימה של תושבים העונים על התנאים האמורים, בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי, ולאחר בחינה שתיעשה על ידי הגורמים המוסמכים, תאושר השתקעותם באזור וכפועל יוצא מכך ישונה מענם הרשום.

בנסיבות אלה ברור כי העתירה שלפנינו כלל אינה רלוונטית בעת זו ביחס לאוכלוסייה העונה על התנאים האמורים, וממילא אין מקום בעת זו לקיים דיון בפני בית המשפט – כוללני או פרטני, ביחס אליה".

העתק העמוד הראשון והעמוד הרלוונטי לתגובה המקדמית מצ"ב ומסומן נספח ע/19.

במאמר מוסגר יצוין, כי המספר 3,300 המוזכר בתגובה המקדמית עודכן ל-5,000 בהודעות מאוחרות של המדינה.

30. **על בסיס הודעת המדינה כי ל-5,000 תושבים במצבו של העותר תינתן אפשרות לשנות את מענם** – כמו גם ההבטחה שלא להרחיק מהגדה המערבית תושבים שמענם רשום בעזה אולם נכנסו לגדה עד ספטמבר 2005 – **בית המשפט הנכבד דחה את העתירה**. ועתה, כאשר המדינה מתבקשת לממש את התחייבותה הלכה למעשה – היא מתמהמהת למשך שנתיים וחצי ואף מסרבת להודיע האם התקבלה או לא התקבלה בקשתו של העותר!

31. יתירה מזו. המשיבים מפנים אנשים כמו העותר אל המחווה שלכאורה היא פעילה. אומרת ב"כ המדינה בדיון במסגרת בג"ץ **שינוי המען** מיום 21.4.2013: "אני לא מבינה למה חברי מדבר על אנשים שאין להם פתרון. **יש את המחווה...**" (הדגשה הוספה, נ.ה.). יודגש: הפתרון שהוצג לבית המשפט הנכבד עבור אנשים אשר, כמו העותר, העתיקו את מקום מגוריהם מעזה לגדה המערבית עובר לשנת 2008, הינו שינוי המען שהופשר במסגרת המחווה המדינית.

32. אז אם "יש את המחווה" עבור אנשים כמו העותר שעומד בכל התנאים וחלפו כבר יותר משנתיים וחצי מאז הגיש את בקשתו וכל בני משפחתו, בת-זוגו ותשעת ילדיהם – מענם שונה, הרי שהמחדל להשיב לו מענה עניני, להחליט בענינו ולשנות את מענו – כל אלו חורגים לחלוטין ממתחם הסבירות.

הפגיעה בזכויות העותר כתוצאה מן הסירוב לשנות את מענו הרשום

הזכות להליך הוגן והזכות לייצוג

33. בית המשפט איננו אמור להיות המקום בו לראשונה ישמע העותר אם דנו בבקשתו, אם לאו. ההכרח להגיש עתירה במקרה זה הוא מקומם ובעיקר מיותר. כתיבת עתירה בהעדר כל מידע אודות הבקשה הופכת את באי-כוח העותר לכלי ריק.

34. ככל שבמסגרת עתירה זו, ישמע העותר לראשונה כי בקשתו סורבה, באי-כוחו לא יוכלו להגיב לעצם הסירוב. אם לדידם של המשיבים, אין חובה לענות, אולי גם אין חובה לנמק. ברי כי אין לדרוש מן הרשות הפלסטינית, אשר תפקידה להעביר את התשובה לפונים, כי ינמקו את הסירוב עליו החליטה ישראל. וכך שוב תיפגע זכות הייצוג של העותר וזכותו להליך הוגן.

הזכות לחיי משפחה

35. לעת הזאת, בת-זוג ותשעת ילדיו של העותר – מענם הרשום בגדה המערבית. רק הוא מכל משפחתו נותר רשום ברצועת עזה. במצב הנורמטיבי היום ועל-פי התחיבויות המדינה במסגרת בג"ץ שינוי מען, העותר אינו מועד להרחקה לרצועת עזה. יחד עם זאת, בכל רגע נתון המשיבים עשויים לשנות את מדיניותם ולהרחיק את כל מי שמענו הרשום הוא ברצועת עזה, או להטיל עליו מגבלות שונות. או אז, תהפוך המשפחה למשפחה מפוצלת וזכותו לחיי משפחה תימוג.

36. הגם שחרב ההרחקה אינה מרחפת מעל ראשו, יחס השלטונות אליו שונה מאשר לשאר בני המשפחה. כאשר כל המשפחה רוצה לחצות את הגשר לירדן, כל בני המשפחה יכולים לנסוע ללא כל הכנות מיוחדות, אך העותר צריך לתאם באופן מיוחד את יציאתו ואת שובו ולקבוע אותם ליום מסוים.

37. כאשר המשפחה רוצה להיכנס לירושלים כדי לממש את חופש הפולחן, הרי שהיא יכולה להיכנס על-פי אמות המידה הנהוגות בחגים (כמליון פלסטינים נכנסו בחודש הרמדאן האחרון לישראל) ואילו העותר יאלץ להיוותר מאחור. כך גם בכל מחסום ומחסום, רק הוא יעוכב.

קישור לידיעה באתר המשיב 3 על כניסת מליון פלסטינים בחודש רמדאן האחרון:
<http://www.cogat.idf.il/901-11037-he/Cogat.aspx>

38. בשל אי שינוי מענו כך שישקף את מציאות חייו בפועל, מתקשה העותר לבקר את הוריו הקשישים המתגוררים ברצועת עזה ואת שאר בני משפחתו מדרגה ראשונה. מאז עקר העותר לגדה המערבית בשנת 1996, הוא פגש בהוריו פעמים ספורות: באביו פעמיים, ובאמו שלוש פעמים וזאת רק "הודות" לכך שהיא נזקקה לטיפול רפואי במחלת הכבד שבה היא לוקה מחוץ לרצועת עזה.

39. העובדה שכל משפחתו הגרעינית - שונה מענה, מלמדת שכוונת הרשויות היתה לאפשר למשפחה, שמרכז חייה זה מכבר בגדה המערבית, להמשיך לבנות בה את חייה. נקווה כי כוונת הרשויות לא היתה לפצל את המשפחה, דווקא באמצעות מחוה.

40. בית משפט נכבד זה כבר קבע כי:

"קיומה של זכות אדם למשפחה ולהורות מחייבת צמצום היקף הפגיעה בה ככל הניתן."

(פסקה 15 לבג"ץ 2245/06 דוברין נ' שירות בתי הסוהר, טרם פורסם. ניתן ביום 13.6.2006)

41. בפרשת דוברין נקבע עוד כי:

"ככל שזכות האדם הינה בעלת עוצמה גדולה יותר במידרג זכויות האדם, כך נדרשים טעמים חזקים יותר כדי להצדיק את הפגיעה בה"

(שם, בפסקה 14).

עוד נקבע כי:

"במידרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה...."

זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקנין, לחופש העיסוק, ואף לצינעת הפרט. 'היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, ואת התגלמות הגשמת עצמיותו'."

(שם, בפיסקה 12).

42. פעמים חוזרות ונשנות נפסק על ידי בית משפט נכבד זה כי ישראל מחויבת להגן על הזכות לחיי משפחה אף מכוחו של המשפט הבינלאומי (דברי כב' השופט חשין בבג"ץ 3648/97 **סטמקה נ' שר הפנים** פ"ד נג(2) 728).

43. הזכות לחיי משפחה הינה זכות מוכרת ומוגנת במשפט הבינלאומי ההומניטארי ובמשפט זכויות האדם הבינלאומי. כך בסעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית (1949); תקנה 46 לאמנת האג ובשלל אמנות נוספות.

הזכות לחופש התנועה, הזכות לבחור מקום מגורים והזכות לחופש העיסוק

44. אין המדובר בפגיעה בזכויות ערטילאיות של העותר, אלא בפגיעה מתמשכת ויום-יומית בזכויותיו. הפגיעה בזכויות נובעת מכך כי הרשויות אינן מכירות למעשה בזכותו להתגורר בגדה המערבית, וכי מרכז חייו מזה שנים ארוכות בגדה המערבית. הרשויות מתכחשות באשר להצהרתן במסגרת בג"ץ 7015/02 **עגורני נ' מפקד כוחות צה"ל** (פ"ד נו(6), 365, כי הגדה המערבית ורצועת עזה מהוות יחידה טריטוריאלית אחת.

45. חופש התנועה טומן בחובו את זכותו של אדם לקבוע את מקום מגוריו בתוך הטריטוריה בה הוא חי. כך לפי סעיף 12(א) של האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (אשר אושררה ונכנסה לתוקף בישראל).

"אדם הנמצא כחוק בתוך שטחה של מדינה זכותו, בתוך שטח זה, לנוע ולבחור את מקום מגוריו באורח חופשי".

46. בשורה ארוכה של פסקי דין, הכיר בית משפט זה בחשיבות חופש התנועה, הן כזכות בפני עצמה והן כמפתח למימוש זכויות יסוד אחרות. ראו, למשל, בג"ץ 5016/96 **חורב נ' שר התחבורה**, פ"ד נא(4) 1, 59 (חופש התנועה כביטוי לאוטונומיה של הרצון הפרטי); בג"ץ 672/87 **עתאמללה נ' אלוף פיקוד צפון**, פ"ד מב(4) 708, 710.

47. יוזכר, כי הזכות לחופש התנועה הוכרה בהקשר הקונקרטי של האוכלוסייה הפלסטינית, החיה בגדה המערבית וברצועת עזה. ראו, למשל, בג"ץ 13/86 **שאהין נ' מפקד כוחות צה"ל**, פ"ד מא(1) 197, 210. פסק דין זה ואחרים מעגנים את ההגנה הרחבה, שמוענקת לחופש התנועה מכוח הדין הבינלאומי. ראו, למשל, סעיף 13 להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם משנת 1948; סעיף 12 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, 1966.

48. העותר, כאמור, עובד לפרנסת משפחתו הענפה כנהג. הגם שמספר המחסומים הפנימיים בגדה המערבית פחת עם השנים, עדיין מצויים בגדה המערבית מחסומים למכביר, הן קבועים והן אקראיים. כל מחסום הוא פוטנציאל לעיכוב של שעות, עיכוב הנוסעים שהוא מסיע ברכבו, בחירת דרכים ארוכות ועקלקלות יותר, כדי להימנע ממחסומים והרבה לחץ ודאגה מיותרים.

כל אימת שהנוסעים ברכבו מתעכבים לחינם, הדבר פוגם ביכולתו לעשות את עבודתו על הצד הטוב ביותר.

49. כל בוקר נפתח באיסוף ידיעות על מחסומים, בבדיקת דרכי גישה שלא יחייבו אותו להיות במעמד שיסתיים בעיכובים מיותרים ובנסיונות שכנוע את העומדים במחסום שמרכז חייו של העותר בגדה המערבית, כדי שלא יובל אחר כבוד העותר למעבר "ארז". כל בוקר נפתח בחרדה ובחוסר ידיעה, כיצד יתפתח יומו של העותר ולא לו מצבים יקלעו.

50. מנסיון הח"מ, גם תושבים פלסטינים, כגון העותר, אשר הוצהרה כלפיהם מדינות של אי-הרחקה, מוצאים עצמם בדרכם אל מחסום "ארז" מחמת חוסר ידיעה, או חוסר תשומת לב במקרה הטוב, של המשרתים במעבר ואז נפתח מירוץ נגד הזמן הכולל עתירה דחופה כדי למנוע את ההרחקה.

51. וכך, הן חופש התנועה בתוך הטריטוריה שהעותר חי בה, והן חופש העיסוק שלו נפגעים קשות, כדבר שבשגרה.

החלטת המשיב 3 שלא להשיב

52. טוענים המשיבים כי אין בכוונתם להעביר תשובות סופיות בענין שינויי המען, אלא דרך הרשות הפלסטינית, לא במסגרת מכתבי הפנייה ואף לא במסגרת פנייה מכוח חוק חופש המידע. במענה שניתן לבקשתו של העותר לבירור הסטטוס בבקשתו (נספח ע/13) מפורטת הפרוצדורה של הגשת הבקשה והמענה לה, תוך הדגשת העובדה שמדובר במחווה מדינית; ובמענה לפנייה מכוח חוק חופש המידע, טוען המשיב 3 כי מענה כאמור יפגע ביחסי החוץ של מדינת ישראל.

53. תמוה ביותר סירוב המשיב 3 להשיב לעותר. למשיב 3, כרשות מינהלית, חובה לענות לפונים אליו, גם כאשר מדובר במחווה מדינית. העובדה שמדובר במחווה מעין זו אינה מפחיתה כהוא זה את חובתו לענות, כאשר ידוע שהבקשה הוגשה לו וכאשר הוא הסמכות היחידה שמחליטה בבקשה. הפנית העותר לרשות הפלסטינית לשם קבלת מענה היא זריית חול בעיניו. כאמור, הרשות הפלסטינית שלחה את הבקשה לישראל וטרם קיבלה ממנה כל מענה.

54. לא מדובר בבקשה להשיג על עצם ההחלטה להכריז על מחווה לשינוי מען, על מספר התושבים שמענם ישונה, על הקריטריונים שנקבעו לשינוי מען, או על כל היבט מהותי של המחווה. מדובר בבקשה לקבל מידע על אודות בקשה פרטנית שנוגעת לזכויותיו של העותר ולחובותיו של המפקד הצבאי כלפיו. מחובת המשיבים כרשות מינהלית להשיב לו – חובה המעוגנת בכללי המשפט המינהלי, אשר מחייבים כל רשות ורשות. כל שמבקש העותר לדעת הוא האם אכן הגיעה הבקשה אל הצד הישראלי ומה סטטוס הטיפול בה. זאת בלבד!

55. האבחנה הברורה בין ההיבט המדיני ובין ההיבט הפרוצדורלי של מעשה מדיני נדונה, ולא אחת, בפני בית משפט נכבד זה, אשר פסק באופן ברור, כי ככל שהתערבות בתי המשפט בהחלטות מדיניות אכן תהיה מצומצמת, על בית המשפט להבטיח את תקינות המעשה המינהלי הנובע מן המעשה המדיני.

56. אבחנה ברורה זו עולה משלל פסקי הדין שעסקו אף הם במחוות מדיניות, קרי שחרור אסירים פלסטינים לרגל חגים מסלמיים, או לקראת ועידת שלום כלשהי. כך למשל בהחלטה במסגרת בג"ץ 10578/08 משל"ט נ' ממשלת ישראל (לא פורסם, מיום 15.12.2008), בפסקה ו' מפי כב' השופט א' רובינשטיין:

"בנושא שחרור אסירים פלסטינאים, שעלה פעמים רבות בפני בית משפט זה, יש להבדיל בין מרכיב מדיני מובהק שבית המשפט שוקד שלא להתערב בו, כפי שנפסק שוב ושוב בעבר, לבין רכיבי משפט מינהלי, קרי, הליכי קבלת החלטות, סבירותן ומידתיותן".
(הדגשה הוספה, נ.ה.)

57. בעוד שעתירות אחרות בענין שחרור אסירים כמחווה מדינית נדחו על הסף, הרי שעתירה זו נידונה לגופו של עניין ואף ניתן בה פסק-דין, הגם שהאסירים כבר שוחררו והעתירה הפכה לעתירה בעלת סממנים תיאורטיים. על אף כל זאת, ובניגוד לפרקטיקה אשר מסלקת עתירות תיאורטיות, בית המשפט הנכבד מצא לנכון לבחון את ההליך מהיבטיו המינהליים ולתת פסק-דין עניני, אך ורק לגבי ההיבטים המינהליים של מחוות שחרור האסירים.

58. לפיכך גם בפסק הדין הסופי באותה העתירה מיום 3.11.2009 קובעת כב' השופטת ע' ארבל:

"הליך קבלת ההחלטה על שחרור אסירים, מעצם היותו החלטה מינהלית במהותה, נדרש לעמוד באמות המידה המחייבות את הרשות המינהלית ואת החלטותיה".

59. אם בעתירות מן הסוג הרגיש הזה, בית המשפט דן בסוגיות מן המשפט המינהלי כגון: האם התקבלה ההחלטה לגבי כל אסיר ואסיר, תוך בחינה של בחינת התשתית העובדתית המלאה, והאם ניתן זמן מספיק בין פרסום רשימת האסירים לבין השחרור בפועל, קל וחומר שעל המשיבים בעתירה שבכותרת למלא את החובה המינהלית הבסיסית ביותר – קרי, מתן מענה והחלטה לגופו של עניין בדבר שינוי המען.

60. על המשיבים להבהיר מדוע בקשתו של העותר, אשר הגיעה לידיהם באמצעות הרשות הפלסטינית, ואשר עומדת בכל הקריטריונים שנקבעו, מחכה כבר יותר משנתיים וחצי למענה. הבהרה זו, כאמור, הינה פן מינהלי-פרוצדורלי מובהק, הגם שהוא במסגרת מחווה מדינית ולפיכך, כפי שמורה ההלכה הפסוקה, הוא פן שבתי המשפט יתערבו בו כדי להבטיח הליך מינהלי תקין.

61. נסיון המשיבים לטעון כי מתן המענה מוטל על כתפיה של הרשות הפלסטינית, בשל היותה במסגרת מחווה מדינית, איננו אלא לעג לרש. בעל הסמכות הוא גם בעל החובה לענות. נסיון המשיבים לטעון כי מענה יפגע ביחסי החוץ של מדינת ישראל, הוא היתלות באילנות גבוהים מבלי כל הצדקה. אין מקום במסגרת עתירה זו לטעון טיעונים של חוק חופש המידע ובכך לקעקע את תשובת המשיבים. יוזכר אך זאת. המבחן שיושם בשני המקרים הבודדים שבהם עלה טיעון זה במסגרת הליכי חופש מידע, היה המבחן המחמיר של ודאות קרובה לפגיעה ממשית ובשני המקרים, לא היה מדובר בפנייה של עותר המבקש מידע אודות עצמו, אלא מידע על מדיניות ומידע סטטיסטי. (ראו: עת"מ 105/07 הניג נ' מדינת ישראל (לא פורסם

מיום 18.11.2007) ועת"מ 1201/07 עמותת יפו לזכויות אדם נ' האפוטרופוס לנכסי נפקדים (לא פורסם, מיום 2.6.2010).

62. כאמור, הרשות הפלסטינית החליטה להעביר את בקשתו של העותר לצד הישראלי כבר בחודש פברואר 2011 ובזאת תפקידה הסתיים. עד לקבלת תשובה מהצד הישראלי, האחראי הבלעדי על דיון בבקשה ועל מתן החלטה בה, אין לרשות הפלסטינית כל ברירה, אלא להמתין לתשובה. כל פניה אליה, כפי שעשה העותר פעמים אין ספור, לא הניבה ואף לא יכולה להניב כל תוצאה.

63. בבקשת העותר לקבלת מענה באשר לסטטוס הטיפול בבקשתו, אין הוא חותר תחת סמכות הרשות הפלסטינית להחליט מי מהבקשות להעביר למדינת ישראל לשם הכרעה בהן ומי שלא להעביר; שהרי הרשות הודיעה לעותר שבקשתו הועברה ועתה הטיפול נמצא בידי ישראל. מוכן העותר אף לחכות לעדכון מאת הרשות הפלסטינית ובלבד שידע אם אכן בקשתו נמצאת בטיפול ובלבד שהמשיבים יענו, כפי שכל רשות מינהלית אמורה לעשות, לפניות מצד באי-כוחו באשר לפן המינהלי הכרוך בטיפול בבקשתו.

64. על המשיבים, כרשות מינהלית ישראלית וכגוף המחליט, לפעול על-פי אמות המידה של המשפט המינהלי ופשוט לענות. על המשיבים, בחלוף זמן כה רב ובהתחשב בעובדה שהעותר עומד בכל תנאי המחווה ובהתחשב בכך שמענם של כל בני משפחתו שונה – לענות, ולענות בחיוב, קרי לשנות את מענו הרשום.

65. עוד יצוין כי בפרקטיקה הנוהגת **כל בקשה** המוגשת על ידי תושב פלסטיני, בין אם הוא מתגורר בגדה המערבית ובין אם הוא מתגורר ברצועת עזה וברצונו להיכנס לישראל, בין אם כדי לשהות בה ובין אם לעבור לחלק השני של הטריטוריה הפלסטינית, היא בקשה שמוגשת לנציגי הרשות הפלסטינית ואז היא מועברת לצד הישראלי הדן בה, מכריע, ולאחר מכן מוסר את החלטתו לנציגי הרשות הפלסטינית, אשר מוסרים בתורם את ההחלטה לתושב.

66. יחד עם זאת, כאשר התושב מיוצג על ידי בא-כוח וזה מבקש להוסיף נימוקים, טיעונים ו/או מסמכים לבקשת התושב ולכן פונה במכתב ישירות אל הצד הישראלי, או שהוא מבקש רק לברר את סטטוס הבקשה, או לקבל נימוקים לסירוב הבקשה, קציני פניות הציבור משיבים לבאי-הכוח כדבר שבשגרה. לעיתים הם שולחים אסמכתא בכתב שהבקשה אושרה, או סורבה, ולעיתים הם מוסרים כי הבקשה לא נתקבלה אצל הצד הישראלי ולכן נדרש התושב להגיש את בקשתו מחדש. כך יודעים הפונה ובא-כוחו מה סטטוס הטיפול בבקשה והם יכולים להיערך בהתאם.

העתק מכתב סטנדרטי המודיע כי בקשת התושב לא נקלטה בצד הישראלי מצ"ב ומסומן נספח ע/20.

67. לא זו בלבד שבפרקטיקה הנוהגת עונים המשיבים לפניות המוגשות דרך קבע באמצעות גורמים ברשות הפלסטינית, אלא שאף במקרים אחרים הנוגעים למחווה עצמה, ענו המשיבים על פניות פרטניות זהות לפנייתו של העותר. נצרך שתי דוגמאות לתשובות המשיבים לפניות פרטניות בעניין המחווה. מגדילים המשיבים עשות ואף כותבים במפורש בסופה של אחת מתשובותיהם לבא כוח ישראלי שפנה אליהם: **"עם קבלת החלטת הגורמים המוסמכים,**

נודיעך דבר. (הדגשה הוספה, נ.ה.). בתשובה השניה הם מודיעים על החלטתם שלא לאפשר שינוי מען על-פי המחווה בתשובה לפני פרטנית.

העתק תשובות המשיבים לפניות פרטניות בעניין המחווה מצ"ב ומסומנות נספח ע/21.

68. העובדה שלעיתים המשיבים עונים לפניות פרטניות ולעיתים הם מפנים את הפונים לרשות הפלסטינית מעידה בבירור, הן על שרירותיות והן על חוסר עקביות, הפוגעות בזכויות העותר ובדומים לו והחורגות באופן ניכר מכללי המינהל התקין.

69. המשיבים הופכים את חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958 לאות מתה. סעיף 2 לחוק, לא זו בלבד שהוא מחייב לתת תשובה במועד, החוק קובע כי "עובד הציבור יודיע על החלטתו למבקש מיד לאחר קבלתה." כלומר, החובה כוללת גם להשיב בכתב למי שפנה בכתב.

70. הרשות הפלסטינית, אליה המשיבים מפנים, באפשרותה להשיב לפונים באופן פורמלי בלבד, ולא באופן מהותי. כל שביכולתה למסור לעותר הוא האם הגיעה אליה תשובה כלשהי מהצד הישראלי ואת זאת אכן עשתה. היא איננה יכולה למסור אם הבקשה נדונה כלל, מתי נדונה, האם היתה החלטה, אך מסיבה כלשהי טרם הגיעה לידיה ואם הבקשה נענתה בשלילה, מה היו נימוקי הסירוב.

71. בהקשר זה נזכיר מושכלות ראשוניים. חובת ההנמקה כוללת גם את החובה לקבל החלטה מנומקת, אך גם את החובה למסור את נימוקי ההחלטה, לפרט הנוגע בדבר או אף לציבור כולו. (ראו: דפנה ברק-ארז, **משפט מינהלי**, כרך א' בעמ' 425). בנוסף, ראוי לזכור כי ככל שהחלטה איננה מנומקת, היכולת של העברת ביקורת שיפוטית על ההחלטה נחלשת.

סיכום

72. סירובה של המדינה להשיב לעותר גובל במעשה של שרירות, בניצול כוחה השלטוני באופן שאיננו ראוי. כך הגדיר כב' השופט שמגר מעשה של שרירות במסגרת בג"ץ 376/81 **לוגסי נ' שר התקשורת**, פ"ד לו(2) 449, 460:

"כפשוטו ובעיקרו מתיחס ביטוי זה [השרירות], לפי השקפתי, למעשה שנעשה על-ידי רשות, מבלי לתת את הדעת לנתונים ולנימוקים שלפניה, **תוך הסתמכות על כוחה השלטוני ותו לא**. לא המירמה שולטת בכיפה במעשה השרירות אלא **העדר התחשבות וחוסר תשומת הלב**." (הדגשים הוספו, נ.ה.)

73. ואכן, הרשויות בישראל עשו מעשה - החליטו שלא להשיב, בתואנה שמדובר במעשה מדיני, תוך התעלמות מהפן המינהלי המובהק של בקשתו של העותר ומחובותיהן מכוח המשפט המינהלי, תוך חוסר תשומת לב לגורלו של העותר, שמצפה כבר שנתיים וחצי להתיחסות מאת הרשויות בישראל, שרואה כיצד כל משפחתו נענית, ורק הוא נותר מאחור וזאת ללא כל סיבה הנראית לעין, ללא כל נימוק ראוי. השרירות שבמעשה מקבלת משנה תוקף מן העובדה שברצותם המשיבים עונים וברצותם הם מתעלמים מחובתם לענות.

74. האיסור לנהוג בשרירות חל על מעשה, כמו גם על מחדל. הרושם המתקבל הוא כי למשיבים אין "סבלנות" לטפל בפונים כמו העותר וכדי לכסות על אי-רצונם, הם ניתלים באילנות

גבוהים – אילן המעשה המדיני ואילן יחסי החוץ של מדינת ישראל, תוך צפיה מגבוה בדמויות הקטנות הרצות אנה ואנה, ללא תוחלת, כאשר ברור שהסוגיה נמצאת לפתחם, ולפתחם בלבד.

75. עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד בגדה המערבית ונשלח לח"מ בפקס, בתיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפויי הכוח שאף הוא ניתן בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותר לבין באי כוחו.

76. מכל הטעמים הללו מתבקש בית-המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי, כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיבים, להפוך את הצו על-תנאי להחלטי ולחייב את המשיבים בהוצאות העותרים ושכ"ט דין.

היום, יום 1.9.2013

ד"ר (מזה"ת) נעמי הגר, עו"ד

ב"כ העותר